

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

Helsingin kaupunki
Sosiaalivirasto

Helsingin leikkipuistojen jätehuollon alkukartoituskysely

touko–kesäkuu 2010

Helsingin sosiaalivirasto ja 4V-hanke

Touko–kesäkuussa kaikille Helsingin leikkipuistoille lähetettiin jätehuollon alkukartoituskyselyt, joiden tarkoituksena oli kartoittaa leikkipuistojen jätehuollon tilaa osana leikkipuistojen ympäristöryhmä LeEkon toimintaa. LeEkon tavoitteena on saada vuoden 2010 aikana kaikkien Helsingin leikkipuistojen biojäte- ja paperinkeräys toimivaksi.

1. Vastausprosentti

Saimme kyselyyn 65 vastausta, joissa mukana 63 leikkipuistoa ja kaksi perhetaloa. Kahdeksan leikkipuistoa ei vastannut kyselyyn. Tarkoitus oli saada kaikilta puistoilta vastaus, mutta vastausprosentti on kuitenkin erittäin hyvä: 88,7%. Seuraavissa tuloksissa on mukana myös kahden perhetalon vastaukset.

2. Onko leikkipuistollanne oma jätekatos?

70,8% leikkipuistoista on oma jätekatos.

3. Lajitteletko biojätteen?

Biojäteastia löytyy 53,0% puistoista, komposti 18,0% puistoista, 11,0% vie jätteensä esimerkiksi samassa yhteydessä toimivan päiväkodin biojäteastiaan, tai esimerkiksi ostoskeskuksen yhteydessä toimivaan biojäteastiaan.

Biojätettä ei lajitella ollenkaan 18,0% puistoista. Lajittelelmattomuus johtuu useimmiten siitä, ettei puistossa ole tarvittavaa biojäteastiaa tai kompostia, eikä sitä ole pyynnöstä huolimatta järjestetty puistoon.

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

Helsingin kaupunki
Sosiaalivirasto

Helsingin leikkipuistojen jätehuollon alkukartoituskysely

4. Lajitteletteko paperijätteen?

Erillinen paperinkeräysastia löytyy 38,5% puistoista, lisäksi 27,7% puistoista vie paperijätteet esimerkiksi yhteiskeräyspisteisiin tai läheisen koulun keräysastiaan joko henkilökunnan tai asiakkaiden voimin.

Keräyspaperia ei lajitella ollenkaan 33,8% puistoista. Lajittelemattomuus johtuu useimmiten siitä, ettei puistossa ole tarvittavaa keräysastiaa tai yleinen keräysastia sijaitsee liian kaukana.

5. Lajitteletteko pahvi- ja kartonkijätteen?

Erillinen pahvin ja kartongin keräysastia löytyy 20,0% puistoista, lisäksi 36,9% puistoista vie pahvi- ja kartonkijätteet esimerkiksi yhteiskeräyspisteisiin joko henkilökunnan tai asiakkaiden voimin.

Kartonkia tai pahvia ei lajitella ollenkaan 43,1% puistoista. Lajittelemattomuus johtuu useimmiten siitä, ettei puistossa ole tarvittavaa keräysastiaa tai yleinen keräysastia sijaitsee liian kaukana.

6. Lajitteletteko lasijätteen?

Lasinkeräysjäteastia löytyi vain yhdeltä puistolta (1,5%), mutta 53,8% puistoista toimittaa lasijätteet yleisiin keräyspisteisiin joko henkilökunnan tai asiakkaiden voimin.

Lasijätettä ei lajitella ollenkaan 44,6% puistoista Lajittelemattomuus johtuu useimmiten siitä, ettei puistossa ole tarvittavaa keräysastiaa tai yleinen keräysastia sijaitsee liian kaukana.

7. Lajitteletteko metallijätteen?

Metallinkeräysjäteastia löytyi vain yhdeltä puistolta (1,5%), mutta 41,5% puistoista toimittaa metallijätteet yleisiin keräyspisteisiin joko henkilökunnan tai asiakkaiden voimin

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

Helsingin kaupunki
Sosiaalivirasto

Helsingin leikkipuistojen jätehuollon alkukartoituskysely

Metallijätettä ei lajitella ollenkaan 56,9% puistoista. Lajittelemattomuus johtuu useimmiten siitä, ettei puistossa ole tarvittavaa keräysastiaa, yleinen keräysastia sijaitsee liian kaukana tai metallijätettä tulee niin vähän.

8. Lajitteletteko ongelmajätteen?

Ongelmajäteastia löytyi kahdesta puistosta (3,1%), mutta 66,1% puistoista toimittaa ongelmajätteet ongelmajätekeräyspisteisiin henkilökunnan voimin

Ongelmajätettä ei lajitella ollenkaan 30,8% puistoista. Lajittelemattomuus johtuu useimmiten siitä, että yleinen keräysastia sijaitsee liian kaukana tai ongelmajätettä ei tule tai tulee niin vähän.

9. Lajitteletteko energiajakeen?

Energiajäteastia löytyy 6,2% puistoista (4 kpl), lisäksi 21,5% puistoista vie energiajätteet esimerkiksi samassa yhteydessä toimivan päiväkodin tai koulun energiajäteastiaan

Energiajätettä ei lajitella ollenkaan 72,3% puistoista. Lajittelemattomuus johtuu useimmiten siitä, ettei puistossa ole tarvittavaa keräysastiaa tai yleinen keräysastia sijaitsee liian kaukana.

10. Mitä muuta kierrätätte?

36,9% leikkipuistossa on järjestetty käytetyille tavaroille ja vaatteille oma kierrätyspisteensä. Se toimii käytännössä esim. asiakaskirpputorina tai kierrätys- tai vaihtopöytänä tuo/vie -periaatteella.

Askarteluun sopivat materiaalit käytetään kaikissa puistoissa hyödyksi. Muuten leikkipuistoissa kierrätetään esim. pantilliset pullot ja tölkit, leluja, vaatteita, lehtiä, elektroniikkaa, huonekaluja ja työkaluja.

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

Helsingin kaupunki
Sosiaalivirasto

Helsingin leikkipuistojen jätehuollon alkukartoituskysely

11. Näkyykö ympäristökasvatus leikkipuiston arjessa ja jos niin miten?

Ympäristökasvatus on näkyvä päivittäinen osa leikkipuiston arkea 86,2%:ssa puistoja.

Ympäristökasvatus näkyy arjen pienissä asioissa, aikuisten oman käytöksen sekä tapakasvatuksen kautta. Leikkipuistoissa keskustellaan jatkuvasti, annetaan infoa ja opastetaan esim. paperin tuhlauksesta ja veden turhasta valutuksesta jne. Osa puistoista järjestää infotilaisuuksia esimerkiksi kierrättämisestä. Ympäristökasvatus on mukana monen puiston päivittäisessä toiminnassa ja myös toimintasuunnitelmassa kestävä kehitys on vahvasti esillä.

Leikkipuistoissa koettiin tärkeäksi, että työntekijät ja asukkaat huolehtivat yhdessä pihasta ja lähialueesta ja pitävät ympäristön siistinä. Joissain puistoissa järjestetään esim. kevät-talkoot, luonnontutkimuspäivät, osallistutaan kevätseurantaan tai Roska päivässä -liikkeen toimintaan. Iltapäiväkerhossa ja kahvilatoiminnassa halutaan käyttää pestäviä kestoastioita kertakäyttöisten sijaan, ja joissain puistoissa myös suositaan luomutuotteita. Ympäristökasvatus näkyy leikkipuiston arjessa myös taidekasvatuksen, käsityöpajojen ja draaman avulla, joihin oli yhdistetty ympäristö- ja kierrätysteemoja. Myös Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen Lennu Liito-oravakerho oli joillekin tuttu. Yhdellä puistolla on myös Vihreä Lippu.

12. Mitä ideoita teillä olisi parantaa leikkipuistonne kierrätysmahdollisuuksia tai miten voisitte vähentää jätettä ja säästää energiaa?

Kierrättämistä ja lajittelua haluttiin parantaa suurimmassa osaa puistoja (69,2%, 45 kpl). Myös asiakkaat halutaan saada tietoisimmiksi jätteiden lajittelusta ja mukaan viemään jätteitä kierrätyspisteisiin. Muita ideoita oli esim.:

- Tiedotusta ja koulutusta, esim. koululaisille voitaisiin järjestää leikkimuotoisia kierrätys- ja energiansäästötampauksia ja yhteistyökumppaneille suunnattua koulutusta, tietoa ja "herättelyä" jätteiden lajittelun suhteen
- Valistetaan asiakkaita ja henkilökuntaa hankinnoista

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

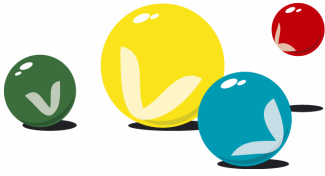
Helsingin kaupunki
Sosiaalivirasto

Helsingin leikkipuistojen jätehuollon alkukartoituskysely

- Säättämällä ilmastointia ja uusimalla ikkunatiivisteet
- Tavaravaihtopisteen ja kierrätyspäivien järjestäminen
- Kiinnittämällä huomiota vedenkulutukseen
- Tulostamisen vähentäminen
- Käyttämällä energiasäästölamppuja ja sammuttamalla turhat valot pois, jotta valoja ei pidettäisi turhaan koko talossa koko päivää
- Lämpöpatterit pitäisi säätää sään mukaan, esim. kesällä pois päältä
- Lapsilla mehu pulloissa (ei pillimehuja jne.), välipaloissa on monesti liikaa pakkaukseen käytettyä muovia
- Kesäruoan hukkaprosentti on monesti liian suuri
- Intrasivujen lahjoituspalsta halutaan saada takaisin

13. Mitä lisätietoja haluat saada jätehuoltoon liittyen?

- Mistä voi löytää tietoa alueellisista jätekeräysastioista ja niiden sijainnista? (2 kpl)
- Miten saada keräysastioita alueelle? (2 kpl)
- Miten saada keräysastia puistoon? (5 kpl)
- Miten saada lukot jäteastioihin? (1 kpl)
- Miten saada päivitettyä oma jätekatos ajan tasalle tai miten saada jätekatos? (2 kpl)
- Tietoa kompostoinnista? (5 kpl)
- Kerätäänkö pahvi ja kartonki erikseen? (2 kpl)
- Mitä voi laittaa paperinkeräykseen? Minne laitetaan esim. lahjapaperit, jauhopussit? (1 kpl)
- Energiajakeen keräys ja loppusijoitus (2 kpl)
- Mitä ovat ongelmajätteet? (1 kpl)
- Onko jotain lakipykälää, johon voi vedota, että saadaan asianmukainen jätehuolto? (1 kpl)
- Oppimateriaalia lapsille kierrättämisestä ja jätteiden lajittelusta? (1 kpl)
- Mistä saada jätehuoltofirmojen yhteystiedot? (1 kpl)
- Ekotukihenkilö tiedottaa riittävästi (1 kpl)

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

Helsingin kaupunki
Sosiaalivirasto

Helsingin leikkipuistojen jätehuollon alkukartoituskysely

14. Onko teillä suunnitteilla leikkipuiston jätehuollon uudistaminen?

41,5% eli 27 puistossa on suunnitteilla tai toiveissa jätehuollon uudistaminen, joihin saattavat tarvita apua.

15. Oletteko käyttäneet mm. HSY:n ja Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen tarjoamia ilmaisia jäteneuvontapalveluja?

26,2% on käyttänyt ilmaisia jäteneuvontapalveluja.

- Askartelumateriaalia askartelupörssistä (2 kpl)
- Leludraama (1 kpl)
- Rojupöhö-nukketeatteriesitys (3 kpl)
- Ympäristökerhoja koululaisille (1 kpl)
- Kaatopaikka-valokuvanäyttely (1 kpl)
- Neuvoja puistoon (4 kpl)
- Puhelinneuvontaa (esim. millaisessa kunnossa tavaroita voi viedä Kierrätyskeskukseen) (2 kpl)
- Internet-palvelu (esim. ohjeet pahvin/kartongin/paperin/biojätteen kierrättämiseen) (2 kpl)

Yhteenvedon on tehnyt: 4V-hanke / Johanna Paananen

4V – Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin on hanke, joka kehittää mahdollisuuksia kestävään, viihtyisään ja vastuulliseen kaupunkiasumiseen yhdessä asukkaiden, asuinkiinteistöjen, koulujen, päiväkotien ja yhdistysten kanssa. Hankkeen toiminta keskittyy **Espoossa** Leppävaaran, Suvelan ja Kirkkojärven, **Helsingissä** Mellunkylän, Roihuvuoren ja Herttoniemen sekä **Vantaalla** Korson ja Länsimäen kaupunginosiin sekä niiden lähialueille.

4V-hankkeen toteuttavat yhteistyössä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit sekä Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy. Vuosina 2008–2011 hanke saa rahoitusta EU:lta Etelä-Suomen kilpailukykyä ja työllisyyttä tukevasta EAKR-ohjelmasta sekä kansallista rahoitusta Uudenmaan liitolta.